

УДК 336.77

Давидович І. Д.
Ломачинська І. А.
Мумладзе А. О.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ «КРЕДИТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»

У статті представлений комплексний аналіз теоретичних підходів до визначення сутності категорії «кредитоспроможність підприємства». Відзначено, що неоднозначність тлумачення та різноманітність основних характеристик кредитоспроможності підприємства обумовлено відмінністю ролей учасників кредитних відносин, розміром підприємства, національною або іноземною приналежністю позичальника й ін. Обґрунтовано зв'язок категорій «кредитоспроможність», «платоспроможність», «кредитний ризик», «кредитоємність» підприємства. Запропоновано закріпити застосування категорії «кредитоспроможність», окрім банківської практики, в будь-якій фінансово-господарській діяльності, пов'язаній з кредитними відносинами.

Ключові слова: кредитні відносини, кредитор, позичальник, кредитоспроможність, платоспроможність, кредитний ризик, кредитоємність.

Постановка проблеми. Функціонування будь-якого суб'єкту господарювання в умовах сучасного ринкового господарства передбачає залучення зовнішніх джерел фінансування, серед яких найбільш значимим є кредит. Сучасна господарська практика пропонує різноманітні форми і види кредитів, які дозволяють не лише забезпечити безперервний процес виробництва, а й економію витрат, своєчасне оновлення позаоборотних активів у відповідності до тенденцій НТП, створити умови для освоєння нових ринків і підвищення конкурентоспроможності тощо [1].

Більшість українських підприємств на сьогодні мають потребу у кредитних ресурсах, задоволення якої дозволить відновити їх активність та конкурентоспроможність в умовах високої невизначеності ділового середовища. Разом із цим, на 1.07.2016 р. частка боргів реального сектору досягла 100,3% ВВП. Частка негативно класифікованих боргів в цілому по нефінансовому сектору становила 39%, хоча в металургії досягла 62%, машинобудуванні – 57%, харчовій промисловості та будівництві і нерухомості – 52% [2]. В порівнянні з 2014-2015 рр. ситуація в 2016 р. дещо покращується, про що свідчить зростання прибутковості, ліквідності суб'єктів господарювання реального сектору, однак боргове навантаження по більшості видах економічної діяльності все ще перевищує нормативне значення 3. Зокрема відношення боргу до прибутку до відрахування процентів, податків, амортизації (EBIDTA) для харчової промисловості за 6 місяців 2016 р. становило 9,7, металургії – 9,3, машинобудування – 6,1, постачання електроенергії – 5,8, транспорту – 3,9. Втім для добувної промисловості цей показник становив 2,1, легкої промисловості – 2,0, сільського господарства – 0,9 [2].

Причинами такої ситуації є не лише фінансово-економічна та соціально-політична нестабільність в країні, а й відсутність належного інформаційно-методичного забезпечення, досконалого управління взаємодії комерційних бан-

ків і підприємств у кредитному процесі, ризик-менеджменту тощо [3]. В контексті цього уваги заслуговує кредитоспроможність як одна із найважливіших характеристик фінансово-господарського стану підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанню визначення та оцінки кредитоспроможності у зарубіжній і вітчизняній спеціалізованій літературі присвячено достатньо багато робіт. Розглядає в своїх працях цю категорію ще А. Сміт. Значний вклад у дослідження сучасної сутності та методології оцінки кредитоспроможності внесли такі вчені як Е. Альтман, Е. Брігхем, Н. Бунге, Л. Гапенські, О. Дзюблік, А. Єпіфанцев, Дж. М. Кейнс, Н. Корецька, О. Лаврушин, В. Лагутін, О. Мороз, О. Остафільд, О. Примостка, С. Роуз, М. Савлук, Дж. Ф. Сінкі й ін. Пропонують визначення сутності кредитоспроможності позичальника та методики її оцінки й інструктивні документи НБУ.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Разом із цим, більшість дослідників розглядають кредитоспроможність в контексті банківської операції кредитування, особливостей її оцінки, виходячи із галузевих характеристик підприємства, організаційних та інформаційно-методичних аспектів аналізу тощо. Однак, окрім операцій банківського кредитування, поняття «кредитоспроможність» доцільно застосовувати при інвестиційних угодах (здатність об'єкта інвестування згенерувати необхідний обсяг прибутку для повернення вкладених в нього інвестицій); при товарно-матеріальному кредитуванні (коли продукція відвантажується на умовах відстрочки платежу, і під «кредитоспроможністю» в цілому слід розуміти здатність покупця повернути гроші за товар, послуги, роботи у визначенні строки, і в цьому випадку позичальник не зважає на наявність прибутку чи збитку позичальника); при небанківському кредитуванні (наприклад, кредити кредитних спілок); при страхуванні й ін. Крім того, слід розрізняти кредитоспромож-

ність національного та іноземного позичальника; кредитоспроможність малого, середнього, великого підприємства, фізичної і юридичної особи; кредитоспроможність, що оцінює приватна особа, підприємство, фінансова установа, держава. В кожному з цих випадків потенційний кредитор буде по різному підходити до визначення базових елементів оцінки «кредитоспроможності», використовувати різні інструменти оцінки та відмінні показники. Крім того, слід зауважити, що у світовій теорії і практиці розвинених країн частіше використовується термін «кредитний ризик», ніж «кредитоспроможність». Отже, питання щодо сутності «кредитоспроможності» потребує подальшого дослідження.

Метою статті є вивчення та уточнення сутності поняття «кредитоспроможність підприємства» в контексті сучасного розвитку теорії і практики кредитування, що дозволить в подальшому удосконалити методологію реалізації кредитних відносин в Україні, зменшити частку проблемних кредитів, сприятиме підвищенню ефективності використання кредитних ресурсів тощо.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні існує безліч тлумачень терміну «кредитоспроможність» підприємства. Хтось розуміє під ним здатність повернути борг у визначений термін, хтось вважає, що це одна з характеристик фінансового стану підприємства. Для того щоб узагальнити існуючі тлумачення цього терміну згрупуємо, по-перше, основні підходи, що існують у вітчизняній літературі, в таблиці 1.

Узагальнюючі ці підходи слід зауважити, що основними критеріями-характеристиками визначення кредитоспроможності є платоспроможність, дієздатність та правоздатність позичальника при здійсненні кредитної операції, його ділова репутація, наявність забезпечення кредиту, здатність позичальника генерувати грошові потоки в результаті фінансово-госпо-

дарської діяльності тощо. Таким чином, визначимо «кредитоспроможність» як комплексну характеристику підприємства-позичальника, що передбачає виконання умов: 1) спроможність позичальника розрахуватись за борговими зобов'язаннями, тобто його задовільний фінансовий стан; 2) здатність виконувати свої зобов'язання перед кредитором у повному обсязі та у визначений строк (дотримання таких принципів кредитування як терміновість, платність, забезпеченість кредиту); 3) наявність джерел повернення кредиту – грошові кошти, що генеруються підприємством-позичальником (принцип повернення кредиту). Відповідно, можна погодитися з тими фахівцями, що в загальному сенсі розуміють під кредитоспроможністю спроможність позичальника розрахуватись за своїми борговими зобов'язаннями перед кредитором у повному обсязі та у визначений строк грошовими коштами, що генеруються підприємством. Щодо останнього, то в господарській комерційній діяльності це має бути виручка від реалізації продукції, послуг, робіт в результаті використання саме кредитних ресурсів.

Важливим аспектом подальшого аналізу є розмежування категорій «кредитоспроможність» і «платоспроможність». Так, група фахівців (В. Вітлінський [17], Валерій і Віктор Галасюки [10], В. Лагутін [13] й ін.) вважає, що перша категорія вужча, оскільки стосується лише позикової заборгованості підприємства. О. Поездник [18] навпаки стверджує, що платоспроможність як характеристика підприємства, входить в кредитоспроможність. Відсутність єдиного підходу в цьому випадку пояснюється тим, що існують відмінності в тому, для якого підприємства оцінюється кредитоспроможність, хто здійснює оцінку і аналіз, з якою метою й ін. Але, в будь-якому разі, ці категорії тісно пов'язані між собою. При цьому платоспроможність, як здатність виконувати зобов'язання, стосується всіх зобов'язань суб'єкту господарю-

Таблиця 1

Підходи до визначення поняття «кредитоспроможність»

Автор	Сутність підходу
О. Кириченко [4], А. Загородній й ін. [5]	наявність передумов у позичальника отримати і повернути кредит
О. Мороз [6], О. Петрук [7], О. Примостка [8], С. Фролов [9]	здатність своєчасно та в повній мірі розрахуватись за зобов'язаннями
Валерій і Віктор Галасюки [10]	спроможність позичальника за конкретних умов кредитування в повному обсязі й у визначений кредитною умовою термін розрахуватись за своїми борговими зобов'язаннями виключно грошовими коштами, що генеруються позичальником у ході звичайної діяльності
Р. Дякова [11]	сукупність фінансових і матеріальних можливостей одержати і сплатити кредит в установленний термін й у повній сумі
А. Гідулян [12]	комплексна якісна оцінка, результат аналізу, під час якого накопичується необхідна для прийняття рішення інформація
В. Лагутін [13]	спроможність повністю і своєчасно розрахуватись за своїми борговими зобов'язаннями
Р. Котовська [14]	можливість підприємства покрити свої поточні боргові зобов'язання
Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями: від 25.01.2012 р. № 23 [15]	наявність у боржника (контрагента банку) передумов для проведення кредитної операції і його спроможність повернути борг у повному обсязі та в обумовлені договором строки
Рекомендації НБУ щодо оцінки комерційними банками кредитоспроможності та фінансової стабільності позичальника [16]	правовий і фінансовий стан позичальника, який визначає наявність передумов для одержання ним кредитів, а також їх погашення у встановлені терміни

вання, а не лише позикових; розраховується на конкретну дату, в той час як кредитоспроможність – це перспективна характеристика; джерелами забезпечення платоспроможності, окрім виручки від реалізації, є амортизація, надходження від емісії цінних паперів, інвестиційні ресурси, реінвестиція прибутку, залучені кредити і позики, економія витрат, позики інших підприємств, продаж фінансових інвестицій, необоротних активів й ін.

Як вже було зазначено, у теорії та практиці розвинених країн частіше використовується термін «кредитний ризик». У загальному розумінні – це наявний або потенційний ризик для надходжень і капіталу, який виникає через неспроможність сторони, що взяла на себе зобов'язання, виконати умови будь-якої фінансової угоди із контрагентом або в інший спосіб виконати взяті на себе зобов'язання. Існуючі підходи до визначення поняття «кредитний ризик» у вітчизняній літературі представлені у таблиці 2.

Отже, більшість вчених визначають «кредитний ризик» як ступінь допустимості та виправданості того чи іншого ризику і прийняття рішення, спрямованого або на використання ризикових ситуацій, або на розробку системи заходів, що зменшують небезпеку виникнення збитків від здійснення тієї чи іншої кредитної операції.

Аналізуючи вітчизняну нормативно-правову базу, зокрема Положення НБУ «Про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями», відзначимо, що кредитний ризик трактується як «ризик невиконання позичальником зобов'язань за кредитними операціями банку, тобто ризик того, що сплата позичальником відсотків і основного боргу за кредитними операціями проводитиметься з відхиленнями від умов кредитної угоди або взагалі не проводитиметься» [15]. Ширше визначення кредитних ризиків наведено у методичних вказівках НБУ з інспектування банків «Система кількісної оцінки ризиків»: це «наявний або потенційний ризик для надходжень та капіталу, який виникає через неспроможність сторони, що взяла на себе зобов'язання, виконати умови» [26]. Базельський комітет в «Принципах управління кредитним ризиком» визначає кредитний ризик як можливість того, що позичаль-

ник банку або контрагент не зможе виконати свої зобов'язання з раніше встановленими умовами [27]. У другій редакції Базельських угод (Базель II) кредитний ризик характеризується як ризик втрат, що виникає внаслідок дефолту кредитора або контрагента [28]. Слід зауважити, що Базельський комітет, визначаючи «кредитний ризик», джерелом його виникнення вважає, насамперед, кредитування, але враховує ризик невиконання зобов'язань контрагента за іншими операціями.

Огляд вітчизняної спеціалізованої літератури дозволяє узагальнити, що термін «кредитний ризик» в більшості використовується лише банківськими установами. Однак практика розвинених країн демонструє його широке застосування й у господарській практиці підприємств, зокрема при організації продажів із відстрочкою платежу (управлінні дебіторською заборгованістю). В цьому випадку більш доречним буде підхід авторів, які вважають, що «кредитний ризик» – це можливість збитків унаслідок неповернення основної суми боргу та процентів за ним, або це ризик неповернення у встановлений строк основного боргу та процентів за кредитом, що належать кредитору відповідно до кредитного договору. Таким чином, в цьому випадку, мова йде не тільки про банківські операції, а про будь-які угоди, що пов'язані з появою фінансових зобов'язань (відстрочка платежу для супермаркету виробником чи постачальником продукції; певні зобов'язання між інвестором та тими, хто отримує інвестиції й ін.), які не завжди можуть бути борговими.

Отже, узагальнено, що кредитний ризик – це кількісна оцінка ймовірності невиконання зобов'язань боржника перед кредитором. Незважаючи на те, що більшість авторів та нормативно-правових документів оцінюють кредитний ризик лише з точки зору банківської справи, доцільно використовувати цю категорію при реалізації будь-якої операції, де виникають боргові зобов'язання.

Разом із цим, слід визнати, що «кредитоспроможність» та «кредитний ризик» – це не тотожні поняття. Поміж ними існують й деякі відмінності. В табл. 3 узагальнено основні характеристики категорій «кредитоспроможність» та «кредитний ризик».

Таким чином, кредитоспроможність – це передумова для підприємства залучити кредит

Таблиця 2

Підходи до визначення поняття «кредитний ризик»

Автор	Сутність підходу
В. Подчесова [19]	імовірнісні негативні зміни у стані функціонування банку в разі виникнення небажаних та непередбачених подій під час здійснення кредитного процесу, пов'язані з проявом конкурентної боротьби, які структуруються на події прямої або опосередкованої дії стосовно впливу на стан розвитку банку, що і визначає наявну множинність різновидів кредитних ризиків
В. Грушко, О. Пилипенко [20]	відсутність впевненості щодо вчасного і повного повернення кредитних коштів контрагентом банку
А. Єпіфанов, І. Сало [21]	можливість того, що у майбутньому в певний момент вартість банківських активів зменшиться у зв'язку з неповерненням (неповним або несвоєчасним поверненням) цих активів
О. Петрук [7], Р. Тиркало [22], І. Джулай [23], М. Дмитренко [24], Р. Шевченко [25]	ризик неповернення у встановлений строк основного боргу та процентів за кредитом, що належать кредитору відповідно до кредитного договору

Таблиця 3

**Основні характеристики
«кредитоспроможність» та «кредитний ризик»**

«Кредитоспроможність»	«Кредитний ризик»
більш якісна характеристика	більш кількісна характеристика
описує фінансовий стан на певний проміжок часу	дає прогноз фінансового стану на майбутній проміжок часу
основні методи дослідження: математичний, індукції та дедукції, порівняльний	основні методи дослідження: переважно математичні та статистичні методи
використовується переважно у країнах колишнього СНД	використовується більшістю фінансових установ світу, зокрема й України, а також підприємствами розвинених країн при організації комерційного кредитування
передбачає використання макро- та мікроекономічних показників	передбачає використання макро- та мікроекономічних показників
моделює фінансовий стан підприємства на всіх рівнях	моделює фінансовий стан підприємства на всіх рівнях

та своєчасно і в повному обсязі повернути його, сплатити проценти, що визначається фінансовим станом позичальника, здатністю його ефективно використовувати кредитні ресурси, залучати додаткові фінансові ресурси тощо. Отже, слід визнати, що кредитоспроможність як здатність боржника виконувати фінансові зобов'язання по кредитній операції за рахунок генеруємих грошових надходжень забезпечується відповідним рівнем кредитного ризику.

Крім того, на рівні підприємства дослідження кредитоспроможності можна розширити за рахунок категорії «кредитоспроможність», яку у вітчизняній практиці, як правило, не використовують, хоча у розвинених країнах це достатньо поширена характеристика підприємства, що визначає межі використання кредиту. В цілому вона демонструє потенційну здатність суб'єкту господарювання залучати додаткові кредитні ресурси у перспективі без погіршення фінансового стану і є кількісною характеристикою. Враховуючи правила фінансування,

що визначають оптимальні і допустимі вимоги до структури активів і пасивів підприємства («золоте» правило фінансування, «золоте» правило балансу (фінансової рівноваги), правило вертикальної заборгованості (максимальної заборгованості), правило максимального фінансування, правило «три третіх» й ін.), виокремлюють загальну, середню- та довгострокову кредитоспроможність підприємства [29, с. 87].

Втім зауважимо, що лише позитивне значення кредитоспроможності позичальника не гарантує однозначно його кредитоспроможності, оскільки не передбачає оцінку ефективності господарської діяльності, зокрема в результаті використання кредитних ресурсів, тобто здатність генерувати грошові надходження, однак свідчить про фінансову незалежність позичальника на конкретну дату за результатами реалізації певних фінансово-господарських операцій, у тому числі й кредитних. Тому, як правило, оцінку кредитоспроможності підприємства доповнюють оцінкою ефекту фінансової левериджу, який дозволяє ідентифікувати яким чином (позитивно або негативно) і наскільки сильно використання запозичених коштів буде впливати на рентабельність власного капіталу.

Висновки. Отже, кредитоспроможність як здатність позичальника виконувати зобов'язання по кредитній угоді за рахунок генеруємих грошових надходжень є складною характеристикою, яка визначається не лише внутрішніми характеристиками суб'єкту господарювання, а й факторами зовнішнього середовища, історією відносин кредитора і позичальника, різноманітністю ролей, які відіграє кожний суб'єкт кредитних відносин тощо. Її формалізація, як багатогранної якісної характеристики, відбувається завдяки визначенню кредитного ризику та кредитоспроможності позичальника. Саме це має бути враховано при розробці та удосконаленні методології оцінки кредитоспроможності при реалізації кредитних операцій в сучасних умовах вітчизняної економіки, як фінансовими установами, так і в господарській практиці підприємств.

Список літератури:

1. Вплив конвергенції фінансового та реального секторів на розвиток національної економіки України / І. Ломачинська, А. Кравцова // Вісник Одеського національного університету. Економіка. – 2012. – Том 17, вип. 2. – С. 139-146.
2. Звіт про фінансову стабільність. [Електронний ресурс]. – НБУ. – 2016. – 66 с. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=40819104>
3. Забезпечення кредитоспроможності вітчизняних суб'єктів господарювання в сучасних умовах розвитку національної економіки / І.Д. Давидович, І.А. Ломачинська // Вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2014. – № 6, частина 5. – С. 12-15.
4. Банківський менеджмент : навч. посібн. / за ред. О.А. Кириченка. – К. : Знання-Прес, 2002. – 438 с.
5. Фінансовий словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Т.С. Смовженко. – Львів : ДУ Львівська політехніка, 2002. – 116 с.
6. Банківські операції : підручник / О.М. Мороз, М.І. Савлук, М.Ф. Пуховкіна та ін. – К. : КНСУ, 2002. – 476 с.
7. Петрук О.М. Банківські операції : навч. посібн. / О.М. Петрук, С.З. Мошенський, О.С. Новак. – Житомир : ЖДТУ, 2011. – 568 с.
8. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент банку : навч. посібн. / Л.О. Примостка. – К. : КНЕУ, 1999. – 280 с.
9. Фролов С.М. Банківська справа та основи митного регулювання в Україні: теорія і практика : навч. посіб. / С.М. Фролов. – Суми : Університетська книга, 2004. – С. 94-102.
10. Галасюк В.В. Оцінка кредитоспроможності позичальників: що оцінюємо? / В.В. Галасюк, В.В. Галасюк // Вісник НБУ. – 2001. – № 5. – С. 54-56.

11. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера. / Р.С. Дякова, А.В. Бохан, В.М. Горбаль та ін. – К. : Міжнародна економічна фундація, 2002. – 704 с.
12. Гідулян А. Актуальні питання поліпшення методики оцінки кредитоспроможності позичальників банками України / А. Гідулян // Вісник НБУ. – 2012. – № 1. – С. 50–53.
13. Лагутін В.Д. Кредитування: теорія і практика : навч. посібн. / В.Д. Лагутін. – К. : ТОВ "Знання", КОО, 2000. – 215 с.
14. Операції комерційних банків / Р. Котовська, Г. Табачук, Л. Грудзевич та ін. – 3-тє вид. – Львів : ЛБІ НБУ, 2003. – 500 с.
15. Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями. [Електронний ресурс]. / Постанова НБУ від 25.01.2012 р. №23. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
16. Рекомендації щодо оцінки комерційними банками кредитоспроможності та фінансової стабільності позичальника [Електронний ресурс] // Лист НБУ № 23011/79 від 02.06.1994 р. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v1_79500-94.
17. Кредитний ризик комерційного банку : навч. посібн. / за ред. В. В. Вітлінського. – К. : Знання, 2000. – 251 с.
18. Поездник А.И. Анализ и внутрибанковский контроль кредитоспособности заемщика : автореф. дис. канд. економ. наук / А.И. Поездник. – М., 1999. – 23 с.
19. Подчесова В.Ю. Управление кредитным рисиком банку : автореф. дис. канд. екон. наук / В.Ю. Подчесова. – Суми, 2009. – 19 с.
20. Грушко В.І. Фінансові ризики : навч. пос. / В.І. Грушко, О.І. Пилипенко. – Житомир : ЖІТІ, 1998. – 188 с.
21. Єпіфанов А.О. Операції комерційних банків : навч. посіб. / А.О. Єпіфанов, Н.Г. Маслак, І.В. Сало. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2007. – 523 с.
22. Тиркало Р.І. Банківська справа : навч. посіб. / Р.І. Тиркало. – Тернопіль : Карт бланш, 2001. – 314 с.
23. Джулай І.А. Щодо оцінки ризиків і механізмів їх зниження в комерційних банках [Електронний ресурс] : наук. праці Кіровоградського національного технічного університету : економічні науки, вип. 12. Ч. 1. – Кіровоград : КНТУ, 2007. – 370 с. – Режим доступу : http://www.kntu.kr.ua/doc/zbir_12.pdf#page=224
24. Дмитренко М.Г. Кредитування і контроль : навч.-метод. посіб. (у схемах і коментарях) / М.Г. Дмитренко, В.С. Потлатюк. – Кондор, 2005. – 296 с.
25. Шевченко Р.І. Кредитування і контроль: навч.-метод. посіб. / Р.І. Шевченко. – К : КНЕУ, 2002. – 183 с.
26. Методичні вказівки з інспектування банків «Система оцінки ризиків» [Електронний ресурс] : вказівки, затверджені Правлінням НБУ від 15.03.2004 № 104. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0104500-04>
27. Principles for the Management of Credit Risk [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bis.org/publ/bcbs54.htm>.
28. Basel II: International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards: A Revised Framework – Comprehensive Version [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bis.org/publ/bcbs54.htm>
29. Ломачинська І.А. Механізм управління фінансами підприємств в умовах трансформації економіки: монографія. – Одеса: Астропринт, 2011. – 280 с.

Давыдович И. Д.
Ломачинская И. А.
Мумладзе А. А.

Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова

УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ К ОПРЕДЕЛЕНИЮ СУЩНОСТИ «КРЕДИТОСПОСОБНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЯ»

Резюме

В статье представлен комплексный анализ теоретических подходов к определению сущности категории «кредитоспособность предприятия». Отмечено, что неоднозначность определения и разнообразие основных характеристик кредитоспособности предприятия обусловлено различием в целях участия в кредитных отношениях различных участников, размером предприятия, национальной или иностранной принадлежности заемщика и т.д. Обоснована взаимосвязь категорий «кредитоспособность», «платежеспособность», «кредитный риск», «кредитоемкость» предприятия. Предложено применить категорию «кредитоспособность» не только в банковской практике, но и в любой финансово-хозяйственной деятельности, связанной с кредитными отношениями.

Ключевые слова: кредитные отношения, кредитор, заемщик, кредитоспособность, платежеспособность, кредитный риск, кредитоемкость.

Davydovych I. D.
Lomachynska I. A.
Mumladze A. O.

Odessa I. I. Mechnikov National University

**IMPROVEMENT OF THEORETICAL APPROACHES TO DEFINING
THE ENTITY OF «COMPANY'S CREDITWORTHINESS»**

Summary

The article presents a complex analysis of theoretical approaches to the definition of “company’s creditworthiness” category. It is noted that the ambiguity of the definition and the variety of the main characteristics of the company’s creditworthiness due to the difference in order to participate in the credit relations of different participants, the size of the company, national or foreign borrower belonging, etc. Also, was justified interrelation of categories “creditworthiness”, “solvency”, “credit risk”, “debt capacity” of the company. Among all, in this article proposed to apply the category of “creditworthiness” not only in banking, but also in other financial activities, which are related to credit relationships.

Keywords: credit relationships, the lender, the company’s creditworthiness, solvency, credit risk, debt capacity.